

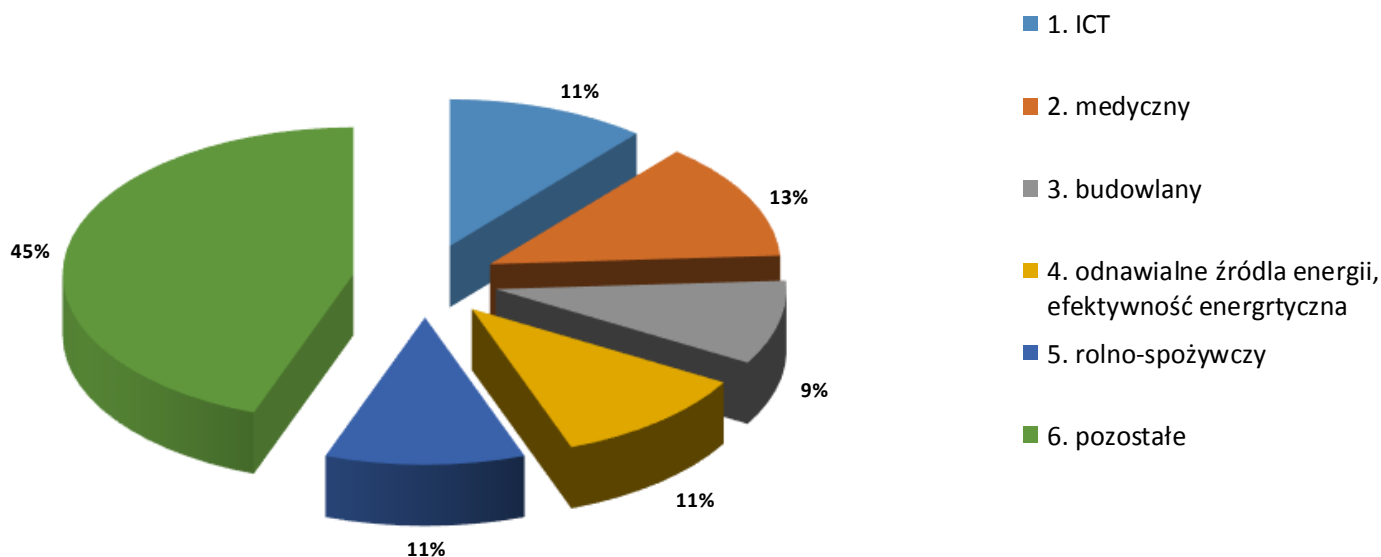
Polityka klastrowa województwa mazowieckiego 2014-2020

Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie

Klasy/ inicjatywy klastrowe na Mazowszu

- W województwie działa około 53 inicjatyw klastrowych/klastrów.
- Część powstała w związku z możliwością otrzymania dofinansowania z funduszy strukturalnych.

Profil działalności klastrów/inicjatyw klastrowych na Mazowszu w %

Klasy/inicjatywy klastrowe na Mazowszu

- **Duża różnorodność**, ale w podobnym bądź nawet tym samym obszarze działalności funkcjonuje kilka inicjatyw.
- Większość **we wczesnych stadiach rozwoju** (faza embrionalna).
- **Tworzone z inicjatywy przedsiębiorstw**, ale funkcjonują też klasy zainicjowane przez **instytucje naukowe** (Mazowiecki Klaster Peptydowy zainicjowany przez Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN) bądź **samorządy**.
- **Usługowy charakter** tych skupisk podmiotów.
- **Struktura branżowa** badanych klastrów wskazuje na liczebną przewagę struktur klastrowych wywodzących się z dwóch branż: **medycznej i informatycznej**.
- **Kluczowe zasoby** - kapitał ludzki ulokowany w podmiotach klastra oraz **własność intelektualna** ulokowana w poszczególnych klastrach.
- **Poziom współpracy podmiotów z jednostkami B+R oraz IOB** jest na dość niskim poziomie – działania „miękkie”.

Wsparcie klastrów w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007-2013

Działanie 1.6. Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym.

- Alokacja ogółem: 20,4 mln euro (16,7 mln euro EFRR) w tym 5,9 mln euro na Inicjatywę Wspólnotową JESSICA (5 mln euro EFRR).
- Dofinansowano 13 projektów wyłonionych w ramach konkursów - dofinansowanie EFRR: ok. 10 mln euro.
- W ramach inicjatywy JESSICA wsparciem objęto dotychczas dwa klastry:
  - Mazowiecki Klaster Technologii, Materiałów i Maszyn BM3 (wartość pożyczki: 6 mln zł),
  - Klaster Centrum Inżynierii Biomedycznej Wojskowej Akademii Technicznej (wartość pożyczki: 17 mln zł).

***Inicjatywa nawiązania współpracy klastrowej w ramach projektu pn.
„Mazowiecka Sieć Ośrodków-Doradczo Informacyjnych
w zakresie innowacji (MSODI)”, POKL 8.2.2***

Cel: wzmocnienie istniejących partnerstw i współpracy nieformalnej w ramach pięciu inicjatyw klastrowych/grup branżowych, w zdiagnozowanych branżach o największym potencjale klastrowym:

- branża **rolno – spożywcza** ,
- branża **medyczna**,
- branża **kreatywna**– dla inicjatywy skupionej wokół celu: budowa marki regionu jako centrum kulturalnego kraju,
- branża **chemiczna**,
- branża **kreatywna** – dla inicjatywy skupionej wokół celu: wzrost znaczenia usług B2B sektora kreatywnego w regionie.

Etapy realizacji zadania październik 2013 – marzec 2014

**Konferencje
inicjujące
współpracę
dla każdej
grupy (5
spotkań)**

**Strategia
rozwoju
klastra
(dla każdej
grupy)**

**Warsztatowe
spotkania
grup
branżowych/in
icjatyw
klastrowych
(po 6)**

- Mazowiecki klaster rolno-spożywczy MAKROS,
- Mazowiecki Klaster e-Medycyny,
- MAK - Mazowiecki Aktywizator Kulturalny,
- Mazowiecki Klaster Kreatywny – KREA,
- Mazowiecki Klaster Chemiczny

Polityka klastrowa w Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza

W projekcie aktualizowanej RSI, klastry zostały wskazane jako narzędzie do realizacji celu strategicznego: **Zwiększenie i wzmocnienia współpracy w procesach rozwoju innowacji i innowacyjności**, w tym poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

- Rozwój form współpracy w relacjach biznes – nauka – otoczenie, które gwarantują wymierne efekty dla gospodarki regionu.
- Wzrost aktywności małych i średnich podmiotów gospodarczych w sieciach kooperacji z najbardziej innowacyjnymi firmami krajowymi i zagranicznymi.
- **Rozwój struktur sieciowych (w tym klastrów, grup producenckich).**
- Intensyfikacja badań naukowych, których wyniki odpowiadają potrzebom przedsiębiorców oraz przyczyniają się do współpracy i rozwoju powiązań sieciowych w regionie i w relacjach z otoczeniem.

Polityka klastrowa na Mazowszu 2014 – 2020 – założenia

- I. Wsparciem będą objęte kluczowe klastry/inicjatywy klastrowe, które są zgodne z wytypowaną inteligentną specjalizacją regionu**

Uzasadnienie:

Ze względu na konieczność ukierunkowania regionalnej polityki innowacyjności, wskazane jest wspieranie tylko tych klastrów, które są zgodne z wytypowaną inteligentną specjalizacją regionu. Pozwoli to na optymalizację wykorzystania ograniczonej puli środków funduszy strukturalnych, dostępnych w kolejnej perspektywie 2014–2020. Słuszność powyższego podejścia potwierdziła Mazowiecka Rada Innowacyjności, będąca organem opiniodawczo-doradczym Samorządu Województwa.

Klasy kluczowe

Wybór regionalnych klastrów kluczowych będzie dokonywany przez Samorząd Województwa Mazowieckiego **w otwartym naborze**. Wśród kryteriów branż pod uwagę podczas procedury oceny działalności klastra będą:

1. Wykazanie przez klaster **realnej działalności podejmowanej zgodnie z celami określonymi w statucie** lub innym dokumencie regulującym funkcjonowanie klastra;
2. Podejmowanie przez klaster działań wspierających rozwój gospodarki regionu **w obszarach określonych przez inteligentną specjalizację**;
3. Udział w strukturach klastra podmiotów:
  - w zakresie reprezentacji **różnych środowisk** (nauki, biznesu i otoczenia), zgodnie z definicją klastra;
  - w zakresie reprezentacji **różnych poziomów wspólnego łańcucha wartości** (tj. zapewnienie infrastruktury, zarządzanie zasobami ludzkimi, technologie, badania i rozwój, zaopatrzenie, logistyka, produkcja i świadczenie usług, marketing i sprzedaż, serwis i utylizacja), tworzonego przez członków klastra na rzecz osiągnięcia celów klastra.

Polityka klastrowa na Mazowszu 2014 – 2020

II. Wsparciem będą objęte klastry/inicjatywy klastrowe bez względu na fazę rozwoju klastra

Uzasadnienie:

Wsparcie powinno być kierowane do wszystkich klastrów, bez względu na fazę rozwoju. Równe podejście w stosunku do każdej z inicjatyw, zwiększa elastyczność wdrażania polityki klastrowej w regionie. Pozwala też uniknąć faworyzowania ograniczonej grupy odbiorców ze względu na fazę rozwoju inicjatywy i niwelować ryzyko błędnej identyfikacji kluczowych klastrów regionalnych, zamykające dostęp innym inicjatywom do najkorzystniejszych instrumentów wsparcia.

Polityka klastrowa na Mazowszu 2014 – 2020

III. Wsparcie dla inicjatywy klastrowej będzie odbywać się na dwóch poziomach:

Poziom 1: wsparcie ukierunkowane na animatorów (IOB) i koordynatorów w celu zwiększenia internacjonalizacji i innowacyjności klastra oraz wzmocnienia ich konkurencyjności w procesie aplikowania do międzynarodowych instrumentów wsparcia.

Na tym poziomie pomoc będzie koncentrować się na projektach miękkich, bez możliwości dofinansowania zakupów środków trwałych (lub jedynie w minimalnej wysokości).

Polityka klastrowa na Mazowszu 2014 – 2020

III. Wsparcie dla inicjatywy klastrowej będzie odbywać się na dwóch poziomach:

Poziom 2: wsparcie dla przedsiębiorców wchodzących w skład klastra, na rzecz realizacji projektów ukierunkowanych na osiągnięcie określonego efektu rynkowego; wsparcie nie będzie obejmować działań z zakresu wzmocnienia organizacji klastra, właściwych dla Poziomu 1.

Forma i intensywność pomocy będzie uzależniona od stopnia zaangażowania własnych zasobów finansowych uczestników klastra.

Dodatkowym wsparciem dla kluczowych klastrów regionalnych o największym oddziaływaniu na poziom rozwoju województwa będzie ich włączenie w działania z zakresu promocji gospodarczej regionu, realizowanych przez Samorząd Województwa.

Uzasadnienie:

Wsparcie koordynatora przyczyni się do rozwoju klastrów nowo powstałych i/lub z najmniejszym potencjałem i jednocześnie oddziałuje na klaster jako całość. Z kolei wsparcie aktorów klastra wpłynie na silniejsze uświadamianie potrzeb rozwojowych klastra i dalszą specjalizację świadczonych usług. Przyczyni się również do koncentracji na określonych przedsięwzięciach rozwojowych podejmowanych w obrębie klastra.

Polityka klastrowa na Mazowszu 2014 – 2020

IV. Samorząd Województwa jako podmiot koordynujący politykę, nie wchodzący w skład klastrów

Uzasadnienie:

Samorząd Województwa, jako koordynator polityki klastrowej, powinien zachować pozycję neutralną względem wspieranych podmiotów. Przyjęcie takiego stanowiska wzmocni zaufanie do działań prorozwojowych, jako podejmowanych w interesie całego regionu, a nie jedynie określonych podmiotów.

Wsparcie klastrów w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020

- Projekt RPO WM 2014-2020 zakłada wsparcie klastrów w roli beneficjentów projektów w ramach 1 osi priorytetowej (CT1 i CT3)
- Obecnie nie jest przewidywana realizacja osobnego działania dedykowanego klastrom.
- Organizacja naborów projektów dedykowanych tej grupie wnioskodawców i/ lub sformułowanie zasad oceny projektów promujących współpracę w ramach inicjatyw klastrowych.

Wsparcie klastrów w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020

Udział klastrów w roli beneficjentów jest przewidywany w ramach priorytetów inwestycyjnych:

- 1.2. Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w B+I, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami B+R i sektorem szkolnictwa wyższego (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...)
- 3.1. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.
- 3.2. Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia.
- 3.4. Wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji.

Dziękuję za uwagę

Małgorzata Rudnicka

Wydział Innowacyjności

Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie

malgorzata.rudnicka@mazovia.pl

dsrr@mazovia.pl

rsi@mazovia.pl

www.ris.mazovia.pl

www.rpo.mazovia.pl